

Türkiye Su Meclisi “Su Manifestosu”

Su, tüm dünyada ve üzerinde bulunduğumuz coğrafyada, yaşamın temel koşuludur. Yaşam, suyla başlamıştır. Su olmadığında sona erecektir. Su alınıp satılacak ticari bir mal değildir, tüm canlıların ulaşmaya hakkı olan doğal bir varlıktır.

Türkiye'nin dereleri, nehirleri, gölleri ve yer altı suları son elli yıldır artan bir hızla talan edilmektedir. Kısa bir süre içinde, Marmara Denizi'nden daha büyük bir göl alanı kurutulmuş, yüzlerce nehir ve derenin doğal işleyişi bozulmuş, yer altı sularımız onlarca metre aşağıya inmiştir. Bu nedenlerle, sayısız canlı türünün nesli tükenmiş, tarım alanları çoraklaşmış, coğrafi belleğimiz parçalanmış ve atalarımızdan miras aldığımız çok sayıda doğal ve tarihi alan sular altında kalmıştır.

Barajlar, hidroelektrik santraller, doğal göllerin kurutulması ve yanlış sulama uygulamaları bu yok oluşun ana nedenleridir. Oysa, insan dahil olmak üzere doğanın her bir zerresi, hayatta kalabilmek için göl, nehir, dere ve yer altı sularının bütünlüğüne, yani sağlıklı bir su döngüsüne muhtaçtır.

Durum böyle devam ederse, bu coğrafyadaki yaşam, tarihte hiç görülmediği kadar tehlike altına girecektir. Türkiye'deki bitki ve hayvan türlerinin büyük kısmı yok olacak ve yüz binlerce insan doğdukları toprakları terk edecektir.

Yürürlükteki su politikasının vaad ettiği enerji ve tarımsal kalkınma, aynı politika nedeniyle kaybetmekte olduğumuz değerlerin bir tek zerresinin dahi yerini tutamaz.

Biz Türkiye Su Meclisi'nin kurucuları ve yürürlükteki su politikasının mağdurları olarak aşağıdaki gerçeklerin altını çiziyoruz:

- Doğa kendi başına vardır ve insan doğanın sadece bir parçasıdır.
- Doğa bir nesne değildir. Kendi kadim kuralları doğrultusunda, değerli bir işleyişe sahiptir.
- Doğa, ticari bir mal haline getirilemez.
- Su, yalnızca doğaya aittir ve onun ayrılmaz bir parçasıdır.
- Su, bulunduğu havzaya aittir. Doğal bir varlıktır, kaynak değildir.
- Su kendini ancak akarak var edebilir ve doğada tek bir damla su boşa akmaz.
- Suyun özelleştirilmesi ve suya efendi atanması kabul edilemez.
- Sürdürülebilir kalkınma, koruma kullanma dengesi gibi ilkeler doğanın sömürülmesi için gerekçe gösterilemez.
- Yaşamın yegâne kaynağı olan doğanın, “çevre” diye tanımlanarak hayatın dışına çıkarılması kabul edilemez.

Kendi var oluşumuza, ait olduğumuz topluma, yaşadığımız gezegene ve gelecek nesillere karşı duyduğumuz vicdani sorumluluğun sonucu olarak, suya ilişkin tüm faaliyetlerde aşağıdaki esasların uygulanması gerektiğini savunuyoruz:

- Doğa hakkı ve buna bağlı olarak su hakkı, insan haklarının gerçekleşmesi için bir zorunluluktur.
- Su, insan dahil tüm canlılar için aynı derecede değerlidir. Suyla ilgili meseleler, ancak böyle bir anlayışın hakim olduğu adalet duygusu ile çözülebilir.
- Su, gününbirlik değişen yasal düzenlemelerin öznesi olamaz. Kesin düzenlemelere sahip ekolojik temelli bir su yasası, su ihtiyacının doğru ve adil temini için en temel zorunluluktur.

- Su korsanlığı ile buna aracılık eden hiçbir ulusal veya uluslar üzeri örgütlenmeler desteklenemez.
- Yer altı sularından doğal dolun hızından daha fazlası çekilemez. Kurak iklimde sahip bölgelerde salma sulama yapılamaz.
- Suyun havzalar arasındaki veya bulunduğu havza içerisindeki doğal döngüsünü parçalayan faaliyetler oluşturdukları ekolojik, ekonomik ve sosyolojik zararlar nedeniyle kabul edilemez.
- Suya erişim hakkı, toplumun tüm kesimleri için sürekli ve eşit olmalıdır.

Bizler, Türkiye'nin dört bir yanından gelen sivil toplum kuruluşları, hukukçular ve bilim insanları, Rize, İkizdere'de buluştuk. Burada, yukarıda tanımlanan koşullar ve nedenlerden dolayı, Türkiye Su Meclisi'ni kurduk.

Amacımız, doğa hakkını anayasal güvence altına alarak suyun kamu tarafından sahiplenilmesini sağlamaktır. Bu gerçekleşene kadar, tüm hidroelektrik santral (HES), baraj ve drenaj projelerinin, havzalar arası su transferi ve sulama projelerinin karşısındayız.

Türkiye Su Meclisi, yukarıda belirtilen esasların tamamı uygulanana kadar çalışmalarını sürdürmeye kararlıdır. Meclis, havadan, topraktan ve sudan aldığımız yaşam enerjisinin, insan eliyle üretilen enerjilerden çok daha önemli olduğunu farkındadır.

Türkiye Su Meclisi'nin tüm üyeleri, üzerinde bulunduğumuz coğrafyada kurulmuş bütün uygarlıklara ve bugünün insanına yaşam veren doğanın önünde saygıyla eğilmektedir.

17 Ocak 2010
Rize, İkizdere